

על הפרק

החבר
ארתור

חוק החלב - מעשה לזרות

מלאכת החקיקה של חוק החלב בוועדת הכלכלה של הכנסת הסתיימה.

אמנם, החוק טרם אושר סופית ואנו ממתנינים לאישור המליאה של הכנסת במהלך השבועיים הקרובים. אך ניתן לסכם שנתיים של עבודה מאומצת להבאתו של חוק בר קיימא לאישור הכנסת.

התועלת המרכזית שיש מן החוק הוא בכך ש**שנשמרת היציבות הענף בישראל במסגרת החוק וזאת לכל העוסקים בענף**. מטרת העל של החוק כפי שהיא מופיעה בחוק היא **"קידומו ופיתוחו של משק החלב הישראלי"**. נשמע מובן מאליו נכון, תתפלאו, אבל גם להכניס משפט זה היה צורך במאבק.

לא עוד צווים ותקנות הניתנים לתקיפה משפטית, חדשות לבקרים, אלא חקיקה ראשית יצוקה היטב במבחן המשפטי הישראלי. לא עוד ערעור פקידותי, משפטי, או פוליטי, על זכויותינו, אלא חקיקתם באותיות **קידוש לבנה** למען הדורות הבאים.

מבחינת הענף שמרנו על הנקודות העיקריות שהיו לנו חשובות תוך עיגונם בחוק.

● **מחיר המטרה** - סוכם שיעוגן כפי שהוא ל-8 שנים ולאחר סיומן, ניתן יהיה לפתוח אותו לדיון. הפרט החשוב מכל הוא כי בתום 8 שנים, באין הסכמה אחרת, המנגנון של מחיר המטרה הנוכחי יותר על כנו.

● **מכסת החלב** - הינה **בבעלות הרפתן או האגודה**. העניין נשמע מובן מאליו, אבל מניסיוננו בהתיישבות מה שברור מאליו היום לא בטוח כי הוא יהיה בטוח מחר. חשוב שהמכסה תעוגן כרכושו של הרפתן או האגודה באופן מפורש וכך עשינו.

● **מועצת החלב** - כל הפעילות הוסדרה ובעיקר בכל הקשור לייצוגם של החקלאים במועצה. הצלחנו לטרפד ניסיונות נואלים להפוך אותנו ללא רלוונטיים במועצה. עוד דאגנו כי חלק מתפקידי המועצה יהיה לתמוך בפעילויות של ארגונים יציגים וזאת בכפוף לפעולתם לטובת כלל הענף. הנוסח הנוכחי מאפשר לנו לתפקד כנציגים במועצה באופן ישיר והגון וללא חשש שיהפכו את כולנו לגנבים.

● **ההתאחדות** - ההתאחדות מוכרת בחוק כארגון יציג אל נקל בעניין ראש, הוא חשוב ביותר. ארגון יציג בחוק מחייב את המדינה לבוא עמו במל"מ בכל הקשור לענף. עד היום באופן וולונטרי בהחלט הכירו בנו, כמו למשל בהסכם תנובה המפורסם, שנחתם

איתה. כבר אז, דאג מאיר בראון קודמי כי נוכח כארגון יציג והכוון סומן, אלא שהפעם אנו ארגון יציג בחוק - עניין המחייב את כולם.

● **פדיון מכסה** - בחוק אושר פטור כמעט גורף מתשלום המס. בעת פדיון מכסה התשלום יהיה מס של 10% מהפדיון ואנו עושים מאמץ, כי גם הוא ייפרש על פני חמש שנים. בסעיף זה טענתנו המרכזית הייתה כי לא פעם פדיון המכסה בסקטור המשפחתי מהווה את הבטחת הפנסיה האחרונה שנותרה לרפתן שהחליט לפרוש. הסתמכנו על הסדר הקיבוצים שבו ניתן פטור לפדיון נכס והפיכתו לחיסכון פנסיוני. חשוב לציין כי באזורים רבים פקיד השומה נהג על פי נוהג האזור - עניין זה יחייב כעת את כולם.

● **הגדרת מוצרי חלב** - כאן ההגדרה היא כזאת שהיא מרסנת את יבוא התחליפים בהיותה מגדירה את מוצרי החלב בכך שכל מוצר שמכיל מעל 51% חלב הוא חלב ומחויב במכס. הדבר מכונן בעיקר לגבינות שמצליחות לחדור מחו"ל ודורשות פטור ממכס בטענה שהם לא חלב, כי יש בהם רק 99% חלב.

● **הייבוא** - בשאלת ריסון הייבוא עסקנו לא מעט, אלא שכאן הגענו למסקנה משותפת וזאת על דעת כל היועצים המשפטיים של ההתאחדות, המועצה והמחלבות, כי העניין טופל באופן סביר על ידי הגדרות חלב, תקנות המכס, ובמידה מסוימת על ידי מדיניות הכשרות. הנוסח שאנו דרשנו היה מעמיד את המדינה במצב שהיא מפרה הסכמי סחר בין-לאומיים שהיא חתומה עליהם. מהלך כזה היה גורם לכך שמשרדי האוצר, התמ"ת והמשפטים היו דורשים למשוך את החוק ובנקודה זו החלטנו יחד לזוטר. העניין אינו נטול סיכון אך בשיקול הכללי זהו ויתור סביר.

משהו אישי - החוק הזה סימונו של מסע ארוך שבו השתתפו רבים וטובים בהתיישבות העובדת. עוד מתחילת שנות ה-90 בעת שהונחה ואושרה ההצעה הראשונה שהייתה בסיסית וגולמית. עם השנים היו ניסיונות רבים כנים ואמיצים להביאו לגמר. אני גאה מאוד להיות חלק מכך, אך אני לרגע לא שוכח כי אנו שעמלנו בסיבוב הזה למען החוק, מהווים רק חולייה בשרשרת ארוכה של פעילים לטובת העניין. רבים רבים הם הזכאים לתודה ולברכה.

יעקב בכר - מזכיר ההתאחדות